

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre — ... .. 8 korona.
Fél évre... .. 4 „
Negyedévre... .. 2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-
hivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 36—38.
ahová a lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17.,
ahová minden pénzküldemény és a lapra
vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 83—13.

Értesítés! Március hó 1-től kezdődőleg a testületi hivatalos órák délután 5 órától 7 óráig tartatnak.

Vidéki szaktársakhoz!

(P.) Ugy a társadalmi, mint a szakipari viszonyaink fejlődését célzó mozgalmak sikere: a mentől szélesebb alapon való szervezkedés helyes keresztülvitelétől függ. A mai megélhetési viszonyok nehezbedése, a más kárán élőkön akarók embertelen versenye kell, hogy egy táborba terelje az együvé tartozókat.

Ugy látom, hogy végre a vidéki kartársaink is ébrednek hosszú álmaikból. Végre tudatára kezdenek jönni annak, hogy az elforgácsolt erő semmi, csak az egyesülésben rejlik az erő. Egy csepp vizet az első napsugár felszív, de a csöppnek összege alkotja a tengert, mely félelmetes és csodálatos.

Sziből köszöntöm vidéki szaktársaimat akkor, midőn belátják végre, hogy szervezkedniük kell. De ne legyen az szalmaláng, hanem állandó akarat és tett, mely mindenkor mentsvára a szakipari érdekeknek.

Sok a baj, mely iparunkat, létfeltételeiben támadja meg. Ezeket feltétlenül segíteni kell. A mit a törvénybiztosította jogokkal el nem érhetni, el kell érni társadalmi szervezkedés útján a törvény keretén belül.

De az ily erkölcsi társulásnak, erkölcsi tekintélye is kell, hogy legyen, hogy az, amit a szolidaritás, a tisztesség, iparunk jól felfogott érdeke megkövetel, oly kötelező legyen, mint ha azt a törvény írná elő.

Azonban azt tapasztaltam, hosszú évek során

át, hogy a kisiparosság nagyon is közömbös saját ipari érdeke iránt. Nincs közöttük meg a szaktársi kapocs, az egymás iránti tisztelet és szeretet. Egy-
másban ellenséges konkurrenset látnak s nem együtt küzdő és egy érdeket szolgáló katonát. Különösen tapasztaljuk ezt a borbély- és fodrásziparnál, a hol egymást ösmerni sem akarják. Azért gyöngék, azért maguknak a társadalomban a méltó helyet nem tudják kivívni.

Minden városban szervezkedni kell s a szervezetnek feltétlenül igazságos irányítójának kell lenni a szakma lokális kivánságaiban. Nem kell várni míg a munkásság követel, hanem bölcs és higgadt tapintattal egységes rendet kell teremteni, amivel a békét biztosítják s a tulhajtott követelést lehetlenné teszik.

Ha a munkaadók egy szervezetben vannak erejükre támaszkodva és abban bizva, sosem érhetik meglepetések, vagy megfélemlítések.

Lapunk szívesen áll rendelkezésükre, minden szakipari mozgalmukat szívesen közlünk. Nem baj az, ha nincs is irodalmi stílusban kidolgozva, csak az eseményt kell megírni s mi majd feldolgozzuk.

Mint a testületünk elnökének jelentéséből hallottuk Nagyvárad már szép példát mutatott arra, hogy összelehet toborozni a vidéki szaktársainkat is, egy becsületes táborba, ha a szervezkedés munkáját egy agilis szaktárs kezébe veszi.

Szaktársak! Gyűjtsétek magatok köré szűkebb hazátokban szaktársaitokat, magyarázzátok meg nekik, hogy a szervezkedésre mily szükség van, a

Lysoform — diszes porcellán tartályokat az Országos Bobély- és Fodrász Áruraktár Takarékos és Hitelszövetkezet f. évi április hó 20-tól kezdve, ingyen ad tagjainak, melyek az áruraktárban átvehetők.

borbély- és fodrásziparnak. Világosítsátok őket fel, hogy nem az egymás elleni torzsalkodás és az egymás kárát minden áron elérni akaró tevékenység a rugója a boldogulásnak, hanem az összetartás fegyelmezett eszméje az, a mi az egész ipar előnyére szolgálhat.

Teremtsünk egy központot, a hol a szálak összegyűlve, közös egységes erővel megvédhető legyen minden vonalon a borbély- és fodrászipar érdeke.

A központi szervezetre legalkalmasabb az „*Országos borbély- és fodrász áruraktár*“, annál inkább is, mert egyuttal gazdasági érdekeinket is szolgálja.

Iker testvér az ipari érdek a gazdasági érdekekkel, sőt egyik a másik nélkül jelentősebb eredményt el sem érhet.

Iparunkkal szemben kötelességeink is vannak. Ezen erkölcsi kötelességérzet hassa át és vezérelje az összes szakmabeli, hivatásos kartársakat, ha céljuk: saját sorsukon javítani.

Nem kell nézni sem jobbra, sem barna, hanem előre, mely ezen osztály anyagi és erkölcsi erősbödése felé fog vezetni.

Fel tehát munkára!

Csoda fodrász-üzlet Budapesten.

Egy érdekes és különös esemény hallatja szavát a fodrász iparban. Akik hallották már, közülök sokan mosolyognak rajta, mert kizártnak vélik a létrejöttét, de azok sincsenek kevesebben, kik bizonyos félelemmel tekintgetik már magát a pusztá hirt is. Olyan érzések lehet, mint gyengének erőssel szemben, aki amikor akar legyőzheti, megsemmisítheti gyenge ellenfelét. Gyenge nagyon jól látja a veszedelmét, azért is minden körülményadta védfegyvert igénybe veszi, no meg azt is látja, hogy a gyengék többségben vannak, kik játszva győzelmet arathatnak az egy erős felett; és aztán erősnek is vannak hibái, hátrányai, mik akadályai lehetnek a győzelmében. Miért legyen épen az erős tökéletes? És lám, mindezzel tisztában van a gyenge, de viszont az erős roppant bizakodik az erejében. No de majd a fejlődés megmutatja, kinek van igaza.

Az a suttogás járja ugyanis a berkeinket, hogy egy nagy csuda boltot szorít közibénk valaki, a mi iparszegény magyar portánkra. Állítólag egy pénzember egy olyan óriási fodrász-üzletet akar Budapesten alakítani, amilyen nemcsak nálunk, de egyáltalán egész Európában még nincsen. Az üzlet méreteiben, nagyságában vetekedne egy nagyobb fajta kávéházzal s dolgozna benne 20—25 segéd; természetesen e számban már bennfoglaltatik a nőifodrász segéd is. Tehát kolosszálisnak, fényesnek ígérkezik és 60 ezer korona tőkével indul a Budapest meghódítására. Nagy kérdés persze, hogy képes lesz-e a kényelmes Budapestet meghódítani. Nagyon kétséges, mert a pesti vendég lusta ahhoz, hogy ő 15—20 percig gyalogoljon csak azért, hogy egy nagy üzletben borotválkozhasson. Pedig ilyen nagy üzletnek a maga kis környéke roppant kevés, nagyobb területre számít, mert sokat képes megmunkálni, ha tehát távolibb vendég nem jön, veszett ügye van, bukása bekövetkezik.

Előtérbe tűnik már most az a kérdés, vajjon hasznára válik-e a szakmának ilyfajta üzlet, vagy se? Ez fontos, ez lényeges kérdés. Csakis erről az oldalról kell nézni a dolgokat. Szakmának diadalmaskodnia kell, többi bukhat. Ha néhány üzletet elsöpör utjában, nem nagy baj, de ha szakmá rovására működik, már nagy baj, amiért is létezését megszüntetni a kötelesség. De ha a szakma tökéletesedésének szolgálatába szegődik, legyen bár ötször akkora, mint aminek tervezik, kára nem lehet belőle, sőt egyenesen nyer vele. Ha egyebet nem, azt a szép dicsőséget mégis, hogy azon időtájt mindenki fodrászatról fog beszélni. Figaro tábora már is merengeti a szemét reá, noha még sehol semmi, komolyabb helyeken, ahol kérdezősködtem felőle, mit sem tudnak róla.

Könnyen megtörténhetik persze, hogy első ilyen üzletnek, mivel ujdonság, páratlanul áll, sikerülni fog és vagyont szereznek vele. A pesti vendég szereti az ujszerűt, olyat, amiben őt mindenki nem utánozhatja; ez kiválóbbá, uribbá teszi. És fog fizetni többet kiszolgálásért és szívesen gyalogolni fog, csak hogy részesüljön egy kis olyan különlegességben, amiből a másik embertársa kirekesztetett, amivel tehát emennél különbnek, többnek látszik. Ez ér valamit, mert finom valami. S ezért a „különb“ nyújtott érzésért képes az ilyen ember kis áldozatot is hozni. Ilyen az ember. És ez a buzgalom is — és csak egyesek részéről — csak eleinte tarthat, mihamar felváltja ezt a ráunás, közönségessé válik. És ismétlem, csak egy és legelső üzletnek esetleg sikerülhetne. Egy pénzember persze könnyen megkísérelheti ha bele is bukik, nem sokat veszíthet. Szakember persze, bármennyi pénze volna is, ilyenbe vagyont nem ölné, mer, ő ismeri a szakma természetét. Pénzét sokkal könnyebb, jövedelmezőbb vállalatba fektetné, fodrászat mégis csak ipart amelyet épen hogy megűzetik, nyereség vajmi kevés maradhat. Ez nem kereskedelem, ahol 50—100%-os hasznokat lehessen elkönyvelni.

Egy bizonyos, ezzel az üzletnyitással a fodrászat nagyipar vonalára emelkedne. Amit kizártnak, lehetetlennek tartottuk, ime lezajlik a szemünk előtt. Ez persze még nem bizonyítja a haladást; ez csak a tőke spekulációja: miként lehetne azt még gyarapítani. Az sincs vele kimondva, hogy ez a nagyipar rohamosan kifejlődik és hogy legyőzi a kisipart. Ez még a jövő zenéje és fejlődés műve. Ilyenformán csak annak lehetne üzlete, akinek ezesei vannak és ezen esetben csak 40—50 főnök volna Budapesten, a többi fodrász mind segédeskedne. E miatt persze ne essék félelem, a mai üzletek nyugodtak lehetnek, az nem következhetik be soha. A fodrászat egész más természetű, nagyipar talajában nem gyökeresedik meg.

Hlavács Rezső.

Fodrászok nyári mulatsága.

— Levél. —

Lapunk szerkesztőjének megbízásából teszek riporterri jelentést noha ő, mint mindenkor „Akác leveleket“ várt tőlem. De az idő közismert vasfoga megőröl mindent s az én „megúgyom“ is megvénül, mint a gráci templom tornya.

De hogy a dolog velejére térjek, kijelenthetem, hogy a mulatságon sokat, sőt igen sokat láttam olyan szaktársat, akit nem láttam. Szerény meggyőződésem az, hogy az általam mélyen tisztelt szaktársakat, nem lelkesítette a cél!

Néik nem kell a fodrász zászló!

Engedelmet kérek, ha idézem az egyszeri rabinus ös mert anekdotáját, aki a hiveit emígyen szidalmazta: „Ti

Jehova tagadók, akik vagytok, szombaton pipáztok, hosszú napkor megfőzitek a bendőtöket kenyérrel, de zsidó temetőben eltemetve lenni ugye az jól esik nektek.

Találó e vicc, mit lombtáramból elő szedtem. A fodrászok is eleget lamentálnak, hogy ünnepélyes avagy gyászos alkalommal nem fejtünk ki méltó pompát, nem adjuk meg az örömeik vagy részvétnak méltó külső dekorációját. De mikor ennek elősegítéséről van szó, a „karambol“ vagy a „kvart ász bela“ előbbvaló.

Node tisztelt hű olvasóim régi kronikusok nem akar az érzélgés világába kalandozni, a mire — hála Istennek — már elég öreg, hanem, a lefolyt mulatságról hű képet adni.

Az a közönség, aki jelen volt, jól mulatott s nem bánta meg, hogy közénk került.

Mulatságunk erkölcsileg fényesen, sőt üstökösileg sikerült. Dühöngött az erkölcs, oly annyira, hogy az anyagi siker, mint mostoha gyermek a föld alá bujt szégyenletében.

Node sebaj. Ki vájjuk, — vagy hogy szakszerűen fejtszem ki magam — ki kaparjuk onnét s mégis megmutatjuk, hogy lesz a fodrászoknak zászlójuk.

Mindenek előtt bocsánatot kell kérnem, hogy a hölgyek névsorát nem irtam össze, nem irtam pedig azért, mert csupa szép leányt és asszonyt láttam, akik az ő kedvességükkel lebilincseltek s feledtették vélem riporter kötelességem. Node legyen elégtétel azon kijelentésem, hogy már csak a díszes hölgykoszoru látásáért is érdemes volt felfáradni.

Bizony Isten bizsereg a tollam, hogy ne irjam le a programok bájos és kedves lefolyását azért, hogy ne élvezzék azok, akik távolléttükkel a mulatság anyagi sikerét megakasztották. S hogy mégis teszem, az azért történik, hogy fájdalmat okoznak nekik azzal, hogy lássák, mit mulasztottak.

A műsort Rosée Jenő a „Mandl Mulató“ kiváló tánc-humoristája kezdte meg néhány kacagtató kupléval és tánc-cal, aki érdeme szerint zajos tapsban részesült. Utána Rédei Ilonka „Mandl Mulató“ kabaret énekesnője következett, aki elragadta a közönséget bájjal és tudással előadott számaival. Bizony a taps orkánok miatt meg kellett toldani előadását annyiszor, hogy bizony a kabaré többi része egészen kiszorult.

Az elbűvölt férfiak azonban megfőztek arról, hogy ezen élvezetet Jakubovits Ferenc pénztárnok és Nagy Lajos alfőrendező ácsmesteri tudományuknak köszönhetik, akik olyan színpadot kovácsoltak össze, mely dicsőségére vált a faiparnak.

Programm szerint következett a dugólökés, Ripszám József vezérlete mellett. Érdekes és szép játék, sokat mulattak rajta.

Első díjat nyert: Kucsera Ágoston, másodikat: Schumann N., harmadikat: Delzotto N. urak.

Közben folyt a kuglizás, a versenyjegyek eladása, a melynél Wieselmann Böske és Ivanich Józsa kisasszonyok kiváló buzgalmat fejtettek ki.

Érdeklődést azután lekötötte a képviselőválasztás előkészítése. Impozáns volt már a felvonulás is, vesztegető fő-kortések vezénylete alatt.

A sok önjelölteket leszámítva, két komoly jelölt maradt a porondon, Benes Károly, aki nemdolgozni akaró iparosok programjával és Paulik József, aki az ideális munkapárti programmal lépett fel.

Programbeszédükben rekedésig ígértek minden jót. Benes a férfi választók szívét és lelkét nyerte meg, különösen azon ígérettel, hogy nem kell dolgozni; míg Paulikot a

hölgyek vették szárnyaik alá, a miért ideális munkára hívta fel a férfiakat.

Mindkét tábor hangos volt s vig pohár csengés vegyült az éljenek közé.

Derekasan dolgozott Jakubovits Ferenc a Benes-párt Erlich Gusztávja, aki nagyon meggyöngyítette az ellenpártot azon leleplezéseivel s a mit szavahihető tanukkal igazolt is, hogy az ellenpárt jelöltje nagyon jól ismeri Vácot. Azonban Nagy Lajos a Paulik-párt kortese sem maradt hátrul, egy orrhosszal mindég elől volt s nagyban gyöngyítette az ellenpártot azzal is, hogy elitta előlük a bort.

Benes párt, Wieselmann Henrik választási elnököt is meggyanusította, aki szerintük részrehajló, a mennyiben a Paulik-pártnak a legárnyasabb helyet adta, míg a Benes-párt a nap égető sugarainak volt kitéve. Azt is beszélték róla, hogy Paulik egy darab szalonnával megvette, amíg mások azt hangoztatták, hogy ép az elnök csirke combbal vesztegetett.

Oly nagy volt már a türelmetlenség, hogy a választási elnök már egy század tüzelő kivezénylését helyezte kilátásba. A víztől mindkét párt megijedt s kissé csöndesebben viselkedett.

Ugy látszik, hogy a választási kassza mindkét részen bőven bírta a választási kampányt. De azt is beszéltek, hogy míg a Benes-párt tisztességesen a maga pénzét költötte; addig a Paulik-párt a kormány támogatását élvezte.

Paulik-párt híveit egy katona banda lelkesítette, akik szebbnél-szebb nótákat fújtak a Wampeticsnél lévő kortes tanyán, míg Benes-pártot Banda Marci és fiai vigasztalták a Metropolisban.

Nagy izgalmak között tüzte ki az elnök a zárórát s a Benes-párt mindjárt óvást is emelt, mert állítólag Paulikra a holtakat is leszavaztatták. Végre az elnök villámlás és menydörgés között kihirdette, hogy Paulik József nagy többséggel győzött s átadta neki a mandátum étlapot.

A Benes-párt rögtön petíciót nyújtott abszolút és relatív érvénytelenségi okok miatt. Petíciójukban igazolják a vesztegetéseket, hamis szavazatok leadását, az itatást és etetést.

A petíció most a kuria előtt fekszik, kíváncsiak vagyunk, hogy a mandátum meg lesz-e e semmisítve?

Az ádáz politikai harc után szinte jól esett hallanunk Tetti Maca kisasszony bájos és kedves énekét, a mit ő maga kísért zongorán. Volt is része tapsban, több mint az összes képviselőknél, jobban is érdemelte meg.

Müller Károly elnök, aki mindenütt ott volt, mindenütt dolgozott, végre hozzáfogott, általános érdeklődés között, a versenyek eredményeinek kihirdetéséhez.

Szépség versenyben első díjat nyerte: Deffert Gáspárné, másodikat: Wieselmann Böske, harmadikat: Szatmáry Margit. Csunyak versenyén König József vitte el a babért.

Legtöbb jegyet eladott s így első díjat nyert: Wieselmann Böske, másodikat: Ivanich Józsa, a harmadikat: Kalmár Erzsike, a negyediket: Benes Bösike,

A díjtekészésnél első díjat nyerte: Szidnay Ferencz, másodikat: Rippl József, a harmadikat; Rilly György.

A nemes célra való tekintettel igen szép díjakat adtak: Pürcher és Fritsch, Dressmann Károly, Pessl Zsigmond, Dorits Márk, Jetleb József, Ángyán Béla, Balassa Zsigmond, Reitter Mihály, Thürr Mihály és Pásztory Mór.

Végül szép lány mellett, kövér cigány mellett tánccra perdült a fiatalság s talán még most is járják, ha abba nem hagyták, mihez hasonló jókat kíván

A bajuszviselet multja és jelene.

A bajuszviselet a folytonos átváltozásnak volt alávetve már ősrégi időtől fogva egészen napjainkig. Megfigyelés: immel természetesen nem térhetek vissza, sem az ókorba, sem az elmúlt évszázadokba, hanem csakis az utolsó évtizedekben divatozó bajuszviseletekkel akarok röviden foglalkozni, tehát a jelent sem hagyhatom szó nélkül. Általában a bajuszviselet csak 1848-ban, a forradalom évben vette igazán kezdetét, mert már akkor a kipödrött bajusz jött divatba és nem so-

1. ábra.

kára rá a sütővas is kezdett divatba jönni, a melylyel már akkor is formát és tartósságot adtak a bajusznak. Általános-ságban azonban még is csak a bajuszpedrőt használták, a mivel aztán, hol hegyesre, hol fél- vagy egész gömbölyűre pödörve viselték a bajuszt. (Lásd 1. 2. és 3. ábra.) Ez a

2. ábra.

divat azonban nem tartott soká, mert akkortáiban a bajusz-sütés vette kezdetét. Tehát sütővassal a kipödrött bajusznak a formáját kezdték utánózni, azzal a különbséggel, hogy a

3. ábra.

szájfölkött, jobbról is, balról is, egy-egy hengert sütöttek. Lásd 4. és 5. ábra.) Ezen időponttól kezdve már többféle válto-

4. ábra.

záson ment keresztül a sütés és a kipödrött bajusz helyett, mindinkább a lazára felsütött bajusz hódít tért. (Lásd 6. 7.

ábra.) A végeit pedig csavarrugóhoz hasonlóan sütötték fel, a mely művelet már nagyobb gyakorlottságot igényelt. Végül aztán egész lazára sütötték a bajuszt, olyképpen, hogy a mütővasat nem befelé, hanem kifelé felhajtották. (Lásd 8a, 8b ábra) Élelmes fejek aztán arra törekedtek, hogy a bajuszt

5. ábra.

mesterséges uton göndörítsék, anélkül, hogy ahoz sütővasat kelljen igénybe venni. Pld. ösmertem egy urat, aki egy vékony spárgával kötötte fel a bajuszát, mitől a bajusz krepp-szerű és tartós göndörséget nyert. Ezután aztán divatba jött az első, de igen primitív bajuszkötő, a mely eleinte egyszerű vászonból volt, későbbben már formásab-

6. ábra.

ban és bőrből állították elő, hátul pedig összekapcsolható volt. Tekintettel azonban arra, hogy a szövetek átlátszók nem voltak, a bajuszkötés nem mindig sikerült. A szorgalom és az élelmesség azonban nem ismert megállást, mert nem-sokkal ezután forgalomba hozták a selyemgazé bajuszkötőt, mely átlátszóságánál és szép formájánál fogva, óriási teret hódított magának. Azért is kedvelték, mert a bajusznak megkeményítése nélkül bárminő formát lehetett adni. A bajusz-

7. ábra.

kötő folytán egészen új ipar fejlődött, mert többek között, mint melléktárgy forgalomba jött a: bajuszcsiptető, bajusz-

8a. ábra.

fésű, bajuszerősítővizek és stb., stb., a melyek a fodrásznak szép hasznot hajtottak. Tévedés volna azonban azt hinni,

hogy itt már a fejlődésnek tetőpontján állunk: dehogy! Az élelmes fodrászok csakhamar kitapasztalták, hogy a bajuszkötő nem át tartós formát a bajusznak, még akkor sem, ha a kötő egy félóráig szoritja. Ezt a nehézséget egy berlini szaktárs úgy oldotta meg, hogy feltalált a sütéshez egy lapos vasat. Ennek a vasnak az a nagy előnye van, hogy a bajusznak szintén olyan formát lehet adni, mint a bajuszkö-

Sb. ábra.

tóvel, de sokkal tartósabbat. Bár lapunkban már gyakrabban foglalkoztunk e témával, de mégis úgy látszik, még néhány-szor kénytelenek leszünk ismétlésbe bocsátkozni, mert legtöbb szaktársunk szinte idegenkedik a bajuszsütés módszereinek elsajátításától. Sokan azt hiszik ugyanis, hogy az aprólékos munka, pedig az tévedés, mert a kellő gyakorlat

9. ábra

mellett egy perc alatt a legsűrűbb bajuszt is ki lehet huzni, aztán arra is kell számítani, hogy ma az önbortváló korszakot éljük, ahol ma-holnap minden halandó magánosan fog bortválkozni, tehát sem a bortválással, sem a bajuszkötéssel vendégeket nem fogunk tudni szerezni és azért, a fodrászatra, illetve a bajuszsütésre jó lesz egy kis több gondot fordítani. (Folyt. köv.)

A hajfestés története az ó- és újkorban.

— Irta: Mayer József. —

Nő volt, és pedig az olimpiai istennő: Vénus, ki a kémiában járatos férjének segítségével legelőször változtatta meg hajának eredeti színét. Meglepően hatott, midőn az eredetileg barna haj másnapra aranyos szőke színt öltött. A hajnak ezen színváltozása nagy feltűnést keltett és Vénus elérte célját, amennyiben vetélytársnői felett: Junó és Minerva felett győzedelmeskedett és az olimpiai szépek között az első helyet foglalhatta el.

Amint egy ókori író: Astarté az akkori kémiai tudomány szerint való aranyoszőkére festés nehézségeit leírja, különösen figyelemreméltó ezen színnek a hajfestésben való előállítására.

A XVI. században ismét divat lett a hajfestés. A szőke haj divatja ezen időben általános lett. Velencében, mely várost a barnák városának nevezték, ezen időben nem volt

barna haju nő látható. Ugy fiatal, mint élemedett mind szőkére festette a haját. Nem lepott meg senkit, ha a hölgyek a ház balkonjain ültek fejükön a solana nevű kalappal, mely tulajdonképen csak karima volt fejrész nélkül, a homlokra illesztve, mely fölött a haj lelógott, így ültek több órát a nap heve dacára és egymás haját készítették elő.

A haj szőkévételét a régiek igen jól ismerték, többféle módon is eszközölték ezt. A rómaiak és velenceiek vízben főzött hamut, szappant és timsót használtak és mielőtt a nap hevénél kitétték a haját, fenti keverékkel kenték be azt, amelytől aztán szép aranyos szőke színt nyert.

Ez a divat azonban elmúlt, egy újabb szoritotta ki és pedig a hajporozás, vagyis a hajpuderral való behintése, mely III. Henrik alatt Franciaországban vette kezdetét. Ezen divat olyan általános lett, hogy midőn 1789-ben a liszt ára felszökött, a kevésbé tehető leányok fűrészpórral hintették be hajukat, csak hogy puderezés nélkül ne legyenek kénytelenek megjelenni. Még a forradalom sem szüntette meg ezt a divatot és csak az Olaszországgal viselt háboru után szűnt meg. Két és fél évszázad után, hogy Velencében általános volt a szőke haj viselete, ezen divat ismét felújult Párisban és pedig Pearl Cora Párisnak egyik legünnepeltebb szépsége kreálta azt, amennyiben egy napon aranyos szőke hajjal jelent meg, mely bámulói körében általános csodálatot és tetszést aratott és amely miatt még inkább hódoltak szépségének. E hölgy szőke haját általánosan utánozták és ilyen módon terjedt a szőke haj divatja. Midőn 1867-ben az aquahiperoxid a kereskedelembe került, kezdték meg a hajhalványítást, úgy hogy a legszegényebb nők is szőkére halványíthatták hajukat. De mert ezen eljárás a túlzás és járatlanság miatt a haját rontotta, megkezdték a hajnak növényfestékekkel való festését, mely ártalmatlan és a haját puhán és simulékonyan tartja. A jelenkorban a növényfestékek használata elérte zenitjét és ez most az általános divat. A növényfesték többféle növény kivonatból áll. Ha a festékek reklámjainak hitelt adhatnánk, úgy minden festék növénykivonatból állna, a mely azonban nem fedi az igazságot. Csak két növényt ismerünk, mely tartós festéket szolgáltat, ezen festékeket már 3000 év előtt is használták Egyiptomban, mert kimutatható, hogy az egyiptomi uralkodók sirjaiban minden egyesnek, akár fiatal, akár öreg volt, fekete a hajuk. Már akkor is viseltek parókát és feketére festették a szakállt, amely abból következethet, hogy az eredetileg a természettől fekete haj az idők folyamán is fekete maradt, míg a festett megfakult. Abban az időben henna-índigóval festettek, melyhez ólomkeveréket adtak.

Henna mint cserje a trópusi erdőkben nő, vagy pedig mesterségesen termesztik Egyiptomban és Arábiában.

Leveleit minden július végén leszedik, napon megszáritják és liszté őrlik, ezen készítményt azután piacra hozzák. Mint mindent, úgy a hennát is hamisítják és pedig homok hozzáadásával, hogy sulyosabb legyen.

Hennát keleten fürdőkhöz is használják, mert állítólag bőrbetegségeket is gyógyít, vagy ezen betegség keletkezését meggátolja, továbbá azon célt is szolgálja, hogy a bőrnek szép rózsás színe legyen, a kezek, körmök, talp mind felveszi ezen rózsás színt és ezen szokás, valamint a tetszeni vágyás idézte elő, hogy a hennával való hajfestés is mintegy egészség megóvó szokássá vált.

Egy 1909 ben megjelent orvosi szaklap érdekes cikket hozott a hennáról, többek között megemlékszik róla, hogy a kelet katonáinál használatban van és pedig nagy katonai gyakorlat előtt minden ember kap hennát, melyet forró vízben kásával főznek és éjjelre a lábra kötik, mint egy borogatást

melytől a láb megerősödik és ellenálló képessége növekszik, Ezen kezelés tehát lábfájósoknak ajánlandó volna.

A második növény, mint már említettük, az indigó. Ez a növény is tropikus zóna alatt terem, a hajnak zöldes színt ad és csak azon esetben használható, ha előbb a hajra hennát kenünk. A hennával vegyítve is használják. Indigo-reng, úgy mint a henna, forró vízben péppé lesz készítve és ilyen módon a hajra kenve. Ehhez az eljáráshoz meleg helyiségek előnyösek, lehetőleg gőzzel, mely azonban a mi fodrász-üzleteinkben nem vihető keresztül. Az igazi eljárást Perzsiában kultiválják, hol mindenki festeti magát: öreg, fiatal, nő, férfi, szegény és gazdag egyaránt. Itt nem várják meg, míg a haj őszülni kezd, hanem azért festetik magukat, mert a festés a napi szükséglethez tartozik. Perzsia a hajfestő művészet hazája. A fürdő Perzsiában olyan szükséglet, mint például Németországban a sörház, Franciaországban a kávéház. A perzsa a hét néhány óráját a hennával előállított forró fürdőben tölti és nemcsak a fürdés miatt keresi fel a fürdőt, hanem azért is, mert társaságával itt találkozik.

(Vége köv.)

Vegyes hírek.

A kosz (favus) felismerése és gyógykezelése. A favus, kosznak, fejbőrótvarnak, sőt tévesen ragályos ótvarnak nevezett bőrbaj abból áll, hogy a fejbőrön és a testnek egyéb szőrös részein kerges, pikkelyes kiütések támadnak. E kiütések főleg azért veszedelmesek, mert a hajnak tápanyagát fölemésztik, melynek folytán a haj színtelenné válik és kihull. A mikroszkopiai vizsgálat azt mutatta ki, hogy itten egy gomba fajtaival állunk szemben, a mely leggyakrabban gyermekeknél és ritkábban felnőtteknél észlelhető, mert az orvosi tudomány inkább vérbetegségnek nevezi, a mely főleg görvélyes (skrofula) vagy rosszul táplált gyermekeknél üti fel tanyáját. Felnőtteknél leginkább az alkohol vagy más belső bajok okozzák. E betegségnek gyógykezelése akkor ér el sikeres eredményt, hogy ha a megtámadt részeket nyírfakátránnyal, antiparazita vízzel vagy más ehhez hasonló olajokkal dörzsöljük be. A kátránynak legalább is tíz percig kell rajta maradni, azután meleg vízzel és gyenge szappannal lemossuk, továbbá a kiütéses részeket szublimát vízzel nedvesítjük meg és glicerín olajjal bekenjük. Ezen eljárás hetenként 5—6-szor megismétlendő, néha gyakrabban is, természetesen attól is függ, hogy milyen stádiumban van a betegség.

Lapszerkesztő bizottság: Müller Károly. Fülöp János.
Az ipartestület jogtanácsosa: Dr. Révay Zoltán ügyvéd lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Lajos-Komáromban egy **borbély-üzlet** konkurrenciánélkül 600 koronáért azonnal eladó. — Bővebbet megtudhatni Koncsek Józsefnél, Lajos-Komárom, Veszprémmegye. (1)

Közkívánatra tanítok szaktársakat üzletemben hajmunkára, fésülésre, ondolirozásra és hajfestésre. Titz Gyula nőifodrász, Erzsébet-körut 54. sz.

Fodrász-üzletnek igen alkalmas helyiség Aréna-ut 126 sz. alatt kiadó. — Bővebbet a főpallérnál, vagy Sternfeld Ignác urnál: Rombach-utca 11. (1)

Üveg cégértábla, száznegyfiókos szekrény, kasszáva együtt eladó. Bővebbet Verespálné-utca 10. sz. fodrásznál.

Egy csinos **fodrász-üzlet berendezés** f. évi augusztus hó 1-re eladó. Bővebbet IX., Ráday-utca 24. fodrász-üzletben.

Fodrász-üzlet az ország leghíresebb nyaraló helyén Budapesttől egy órányira, 30 éve fennáll, ahol 800—1000 állandó nyaraló van, azonkívül 200 állandó abonenssel, mely üzleti könyvileg kimutatható, konkurrenciát kizárva. Házbér lakással 400 korona. Évi bevétel 5000 korona. Az üzlet ára 1700 korona, családi okok miatt eladó sürgősen. — Bővebbet Jakabb József fodrásznál, Király-utca 98. sz.

Visszavonulás miatt egy modern **fodrász-üzlet berendezés** teljes felszereléssel augusztus 1-re eladó. — Cim: Erzsébet-körut 17. sz.

MEIXNER M.

— KOLOZSVÁR —

ajánlja

valódi solingeni acélárut, ugymint: borotvák, hajvágó gépek, hajvágó ollók és tyukszemvágó késeket.

— Kérjen ingyen árjegyzéket fodrászok részére. —

NOXIN

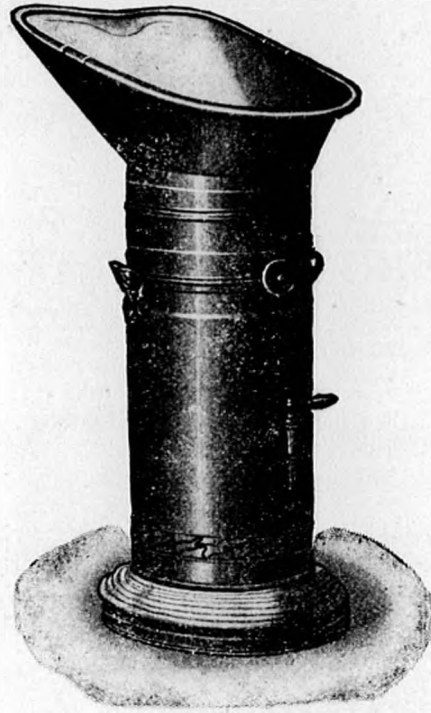
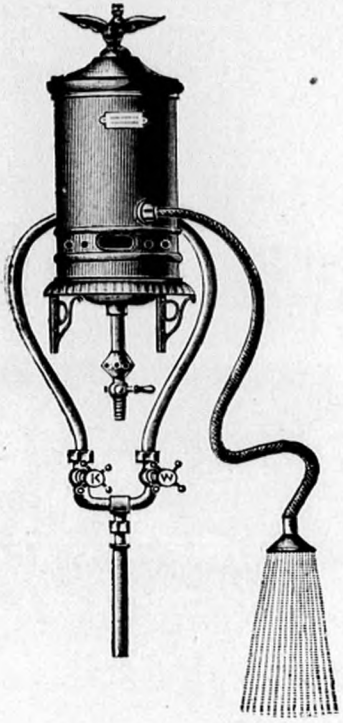
Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK

BUDAPEST.

Dus választék legújabb hajápoló eszközökben.

Kérjen külön ajánlatot és az 1910. évre szóló katalógusom nagy jubileumi-kiadását

KECSKEMÉTI SÁNDOR

elektrotechnikai telep és fodrászati
cikkek szaküzlete

Temesvár 40.

Dreszmann Károly

homoru műköszörülde és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelmébe.

URANOS

szabadalm. ké-
kítő pasztilla

ruhamosáshoz
a
legjobb kékítő

Kapható minden jobb üzletben

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár

BUDAPEST, VII.

Bleha Ferencz

borotva műköszörüs

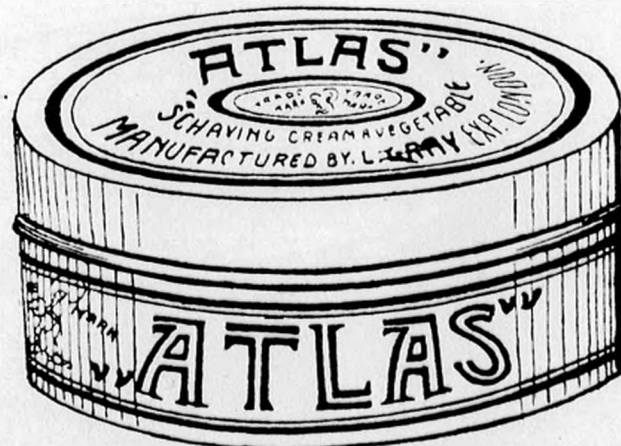
Budapest, VI., Váci-körut 27.

Ajánlom aczéláru raktáramat, és borotva műköszörüldémet a t. fodrász urak figyelmébe.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek.

Nagy tubus
K 1.—, kis tubus 70 fill.

1 kilo K 1.60

Üveg tégely 80 fill.

„ATLAS” borotváló krémet mutatójával kell a szakállra kenni, azaz csak megsimogatni és utána röktön meglepő könnyen borotvál; nincs oly kényes szakáll, mely borotválás közben kipattanna, bármily soká és erősen is utána borotvál.

„ATLAS” borotváló krémmel való borotválás után mindenki a legnagyobb meglepéssel fog az ön üzletéből távozni; gyors és kellemes borotválás, az arcra üdítő hatással van. Ki „ATLAS” borotváló krémmel borotvál, sok időt takarít meg és kellemes munkát végez.

Magyarország egyedüli nagybani elárusítója:

WINKLER D. H.

Akácfa-utca 5. szám.
(Rákóczi-ut mellett.)

Telefon 150—32.

TELEFON:

BUDAPEST
ZAORÁL JÁNOS
 TÖRVÉNYES
 VÉDJEGY
VIII. BAROSS-UTCZA 1.

TELEFON:

ZAORÁL' BOROTVA A LEGJOBB.
 1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON ELISMERT és EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT
 "SAJÁT GYÁRTMÁNY" JÓTÁLLÁSSAL.
ZAORÁL JÁNOS
 BOROTVA GYÁR és HOMORÚ MŰKÖSZÖRŐLDE
 BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.

GYÁRTELEP
 UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZÁM.

Komáromy és Zakar
 Budapest, VI. ker., Király-utca 36.

Saját gyártmányu hajbetéteket (meglepő ujdonság) szállítok szaktársaknak jutányos árak mellett, továbbá valódi angol krep 10 K kilója, hajfonatok, frizettek, loknik, bandeaux, transformatiok, uri, női és színházi parókákban legnagyobb raktárt tartok ugy nyers, mint kidolgozott hajakban bámulatos olcsó árak mellett nagyban és kicsinyben. Javításokat és festéseket elfogadok.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Dr. Faragó Andor kir. törv. hites vegyész által aianlt és törv. védett **DÁRIUS** a legjobbnek bizonyult szer. **Kéz, láb, hónalj és altesti izzadás ellen.** Ára 60 fill. és 1 kor. **DÁRIUS kenőcs tyukszem ellen** biztos hatásu. Ára 30 fill. és 1 kor. Viszontelarusítóknak engedmény. Főraktár: Ángyán, Balassa, Dankovszky, Gáspár testvérek, Glück, Winkler, fodrászati cikkek kereskedésében.

Szétküldési iroda: **PAJOR TESTVÉREK**
 DÁRIUS illatszer, cosmetikai cikkek gyára és fodrászati árak nagykereskedése, **Budapest, Váci-körut 78.** (Pesti Birlap palota.)
 TELEFON 36—56.

Legolesőbb
bevásárlási forrás!

Fodrászati és cosmetikai cikkekben.

Nagy ujdonság arcviz Compoziczió. mindenki házilag készíthet magának minden létező ilatban arcvizet, 1 liter készítéséhez 1 deka elegendő, ára 30 fillér.

Bay-Rum felülmulhatatlan prima minőség literje ... 2.—	Fejtámla-papir drb a ... 16
Bay-Rum felülmulhatatlan prima minőség 1/2 literje ... 1.—	Brillant. mind. illatb. 1/4 ko. 1.—
Bay-Rum felülmulhatatlan prima minős. kis forma üv.-ben ... 32	» nagy üveg ... 32
Brillant. mind. illatb. 1/4 ko. 1.—	» közép » ... 24
» nagy üveg ... 32	» kis » ... 16
Asztalra való block-tartó csiszolt üvegből drbja ... 30	Aszt. ovál fek. bajuszkefe ... 30
Gyufatartó, velencei kristálytály-üvegből remek kivít. 1.—	Irlandi szarufés. kézi munk. ... 50
Verseny bajuszkötő finom se-lyemből drbja ... 24	Bérlet fiókba való hajkefe da- rabja ... 60
Aszt. ovál fek. bajuszkefe ... 30	
Irlandi szarufés. kézi munk. ... 50	

A legcsekélyebb rendelést a legnagyobb készséggel házhoz szállítok.

Nagyrabecsült pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Winkler D. H.

Telefon 150—32.

Akácza-u. 5. sz.

Rákóczi-ut mellett.

BÉRLETKÖNYVECSKÉK

fodrász urak részére

tizenkét számmal (minden szám egy lap)

kaphatók névvel, vagy név nélkül a lap kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utoza 17. szám alatt.